

KÁVÉESOK LAPJA

IV. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének, a Budapesti Kávésipartársulatnak, a Magyar Kávésok Országos Szövetségének hivatalos lapja

12. szám

Kiadó és lapfajtájados: A Budapesti Kávésok Ipartestülete	Felelős szerkesztő: Dr. Havas Nándor	Szerkesztő: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy féltre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő.	Megjelenik: minden hó 1-én és 15-én	Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút, 38. III. em. 17. Telefon: József 321—05 Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd ucca 31. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig.

Külön meghívók helyett!

MEGHÍVÓ.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárósa f. é. június 27-én, szerdán délután 4 órakor az ipartestület tanástermében

CLEST TART.

amelyre az előljáróság tagjait meghívja

Dr. Havas Nándor
főtisztár.

Mészáros Győző
elnök.

A vigalmi adó

Az inflációs korszak szülte pezsgőadó hosszú agónia után végre megszűnt, illetve átalakult — az érdekelték nem túlságos nagy fájlalmára.

Még egy ilyen adónemünk van, amellyel részben a pénzromlás, másrészt pedig a mesterséges közhangulat szülte propaganda ajándékozott meg bennünket: a vigalmi adó.

„Meg kell adóztatni a luxust, a pezsgőt, a könnyelmű mulatást, a kártyát, a hangversenyeket és egyéb szórakozást” volt a jelszó, a mellyel szembeszállni ma is nehéz és népszerűtlen dolog.

Bármennyire is felháborodnak a komorképi moralisták a luxus és a jobb — vagy mondjuk kellemesebb — életstandard megnyilvánulásai felett, tény az, hogy a dolgozó ember megkívánja a viszonyaihoz mért szórakozást, mely vágyának kielégítése az emberek egész seregének foglalkozási és megélhetési nyújt.

Kétségtelen, hogy minden túlzás káros hatással van, de végre is a társadalom túlnyomó többsége józan, megfontolt és a határokat ismerő egyedekből áll, akiknek személyes szabadságát és életmódját sem rendőri intézkedésekkel, még kevésbé adóztatási rendszabályokkal szabályozni nem lehet és nem szabad.

Az ily rendelkezések elsősorban azokat sújtják, akik a fennálló törvényes rendelkezésekhez alkalmazkodnak, akik azokon túlteszik magukat, megtalálják a szórakozás és mulatásnak mindazon fajtáit, amelyet a törvény és a jó erkölcs tilt.

Elég ha az amerikai alkoholtilalom kijátszására, vagy a hazardjátékok elleni küzdelemre mutatunk rá, amelyek az ily szabályozások meddőségét igazolják.

Ha pedig a közigazgatási rendelkezések sikere kétségbevonható, még kevésbé lehet a kínzókat adóztatás útján korlátok közé szorítani.

Természetesen mi távolról sem kívánjuk a kinövés elleni küzdelmet gátolni, de úgy hisszük, hogy ezt más eszközökkel — a nevelés és felvilágosítás útján jobban lehetne elérni.

E rövid elmefuttatással csak azt akarjuk igazolni, hogy azok a „moralis” célok, amelyeket a pezsgő s vigalmi adók életbeléptetése révén szolgálni akartak, ezúton egy hajszállal sem voltak előmozdíthatók, sőt odavezettek, hogy azok is, akik szórakozásaikat a nyilvánosság ellenőrzése alatt nyilvános helyeken bonyolították le, magánhelyekre vonultak, ahol

kisebb az ellenőrzés és titokban — több az alkalom.

Kétségtelen, hogy a vigalmi adó pénzügyi része az azt beszedő közületek részére egy ideig kedvező képet mutatott. Voltak konjunkturnális idők, amikor a pénznek senki sem tulajdonított értéket és igyekezett tőle szabadulni. Színházak, mulatók, kávéházak és egyéb nyilvános helyek telve voltak és a számtalan adónemek között beszolgáltatták a vigalmi adó milliárdjait is. De fordult a konjunktúra, új pénz és új értékek születtek, beállott a gazdasági válság a nagyfokú keresetnélküliség: a munkaalkalmak hiánya.

A nyilvános szórakozó és mulatóhelyek kezdtek rosszul menni. Beállott a színházak, mulatóhelyek krízise, elfogytak a pénzes vendégek, sőt a kávéházak szolidan kártyázó vendégei is kezdtek elmaradni.

Kezdték hangok emelkedni a a vigalmi adó eltörlése érdekében, a kérdés mindjobban aktuálisá vált, annál is inkább, mivel a vigalmi adót legteljesebb mértékben igénybevevő székesfőváros pénzügyi helyzete lehetővé teszi ennek a bevételi forrásnak betemetését.

Ez az ok készletet bennünket arra, hogy e kérdéssel foglalkozunk és e kérdéshez iparunk szempontjából hozzászóljunk. Iparunkat a vigalmi adónak kétféle formája érinti.

Fizetünk vigalmi adót, kártyajáték, dominó, sakk stb.-ből eredő bevételeink után és vigalmi adót fizetnek a zenészkávéházak zenei előadásai után.

Teljes lojalitással elismerjük, hogy a szabályrendelet bonyolult sáinak végrehajtását a székesfőváros pénzügyi osztálya általános engedélyezése révén enyhítette, a tény azonban, hogy e címen jelentős teherrel kell számolnunk.

A helyzet súlyát növeli az a tény, hogy ez általánosan bruttó bevételeinkből kell fedezni, ami azt jelenti, hogy minden adózási elvvel ellentétben, tekintet nélkül az üzlet aktív vagy passzív voltára, fizetnünk kell. — Nem egy fizetésképtelenségi esetben súlyos követelésként jelenik meg a vigalmi adóhátrálék.

Igazságtalan ez az adó már csak azért is, mert a közönségnek egy kis kiválasztott rétegét sújtja: azokat, akik anyagi viszonyaik, vagy lakásuk korlátozott volta miatt szórakozásukat nyilvános helyeken kénytelenek keresni.

Azok a magántársaságok, akik kényelmes lakások zártkörében, minden ellenőrzés és hatóságok betekintés nélkül kártyáznak, vigalmi adót nem fizetnek. Pedig ezeken a helyeken valószínűleg nagyobb összegek forognak, mint a kávéházak kártyaszobáiban.

A legkevésbé sem akarjuk a magánlakások szentségét háborítani, de véleményünk szerint az egyenlő elbánás elvénél fogva, a nyilvános szórakozóhelyeken és címen fizetett vigalmi adót is el kellene törölni.

Tudjuk, hogy ez nehéz és népszerűtlen dolog és feltétlenül számítani kell bizonyos ellenkezésre. Ez okból egyelőre oly expedienst kell keresnünk, amely legalább ideiglenesen megkönnyíti a helyzet megoldását.

És e részben nagyon aktuális példára és

precedensre hivatkozunk, amikor a pezsgőadó eltörlésénél követett módszert ajánljuk.

Nézetünk szerint nem lenne semmi akadálya annak, ha a játékkártyák fényűzési adója ép-ügy, mint a pezsgő, felemeltetnék és az ily módon mutatkozó többlet a helyi autonómiáknak engedtetnék át.

Ez annál könnyebben volna végrehajtható, mivel a játékkártyák forgalombahozatala amúgy is szigorú pénzügyi ellenőrzés alatt áll és semmi akadálya annak, hogy ez adó a gyártás, illetve a forgalombahozatal helyén leróvassék.

Ami a bevételekből e rendszer bevezetése folytán elesnék, bőségesen megtérülne az összes forgalomba kerülő kártyamennyiség adója révén.

A billiárd, dominó és sakkjátékból eredő bevételek megadóztatása — amely amúgy is kisebb kulcsal van megrova — és amely játékokat tekintettel azok sportszerű jellegére, voltaképp adóztatni sem lenne szabad — elejthető lenne.

A vigalmi adó második kategóriája: a zenei előadások megadóztatása.

E tekintetben különböző osztályozás van érvényben. A legalacsonyabb a cigányzeneelőadások adója, drágább a más zenekarok hangversenye, azután jönnek az énekes előadások, végül a táncprodukciók adója.

Ez osztályozásra nézve kifogásolnunk kell azt a legújabbban közzétett eljárást, amely a cigányzene védelmében minden más előadást, hangversenyt deklarál és kétszeresen adóztat meg.

De ettől eltekintve, vissza kell tekintenünk a főváros zenei életének fejlődésére. A zene-művészet szeretete és a magasabb értékű zene népszerűsítése csak az utolsó évtizedben terjedt el.

A zenei kultúra népszerűségének csirait elsősorban a főváros kávéháza hintették el. — Kevés volt a nyilvános hangversenyterem, a zenés színházak korlátozott befogadóképessége csak kis kiválasztott közönségnek tették lehetővé a zene kultuszát.

A kávéházak vezették be a zenei előadásokat, felhozták a főváros és a vidék legjobb zenekarait és népszerűvé tették először a könnyű zenét, majd e zenekarok műsorának bővültével a komolyabb zenét.

Majd egyes helyeken a katonazenekarok képzett zenészei léptek fel és a legutóbbi években a szimfonikus zenekarok sokszor teljes értékű és nívós zenét produkáló előadásai váltak népszerűvé.

Kétségtelen, hogy a kávéházak irányú teljesítményei kulturális és nevelő értékkel bírnak, annyira, hogy méltányatlannak kell tekintenünk az ily előadások megadóztatását.

Természetesen ez a felfogásunk még fokozottabb mértékben áll a színházak és hasonló szórakozóhelyek előadásaira nézve.

Ma már elérkeztünk arra a pontra, hogy az ily kulturális teljesítmények nem szolgálhatnak adóalapul!

Meg vagyunk győződve arról, hogy ha az összes érdekelték ezt a kérdést napirendre tűzik és az intézkedésre hivatott tényezőket költölképen informálják, ez a mozgalom is a kellő eredménnyel fog járni. *Mészáros Győző.*

KÖZPONTI ÁLTALÁNOS TEJCSARNOK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTI
Telefon: József 462—63
462—64
462—65
323—07

VII., ROTTENBILLER UCCA 3!

A főváros kávéházai, szállodái és kávéházainak szállítója.
Tojás-osztály.

Telefon: József 338—91
346—68
350—16

Sürgőny cím: „Közvet Budapest”

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyármánya!

Szakiskolánk évváró vizsgája

Az év június hava az aratás, az elszámolás hónapja. Ebben a hónapban takarítja be a gazda termését és ad számot egész évi munkájáról.

E hó 12-ike a mi szakiskolánkban volt az elszámolás napja. Tanoncaink számot adtak egész évi szorgalmuk eredményéről. És valljuk be őszintén, teljes megelégedéssel vesszük tudomásul szakiskolánk munkáját, tanoncaink által elért eredményt.

Azok a szabatos feleletek, amelyeket tanoncaink a hozzájuk intézett kérdésekre adtak, az a gyakorlati jártasság, amelyet a szakfoglalkozásokban tanúsítottak: mindannyiunkat meggyőztek a szakiskola nagyfontosságú kulturumkájáról és a szakiskola szükségességéről.

Pontban 11 órákor nyitotta meg az évváró vizsgát Mészáros Győző, ipartestületünk agilis és érdemekben gazdag elnöke. Sorban következtek a hit- és erkölcsstan, a felszolgálás és illetlen, a beírászat, a szakácsművészet, az áruismeret, a francia, magyar, német nyelvek, a számítan tantárgyak. Egy szebb jövő reménysugara csillant végig a hallgatóságon, hallván tanoncaink komoly, megfentelt, szabatos feleleteit.

Az iskola hazafias szellemétől áthatott, igaz magyar hazaszeretettől áthatott szelleméről tanuszkodnak az értelmes szavak és a költemények, valamint a leventegyakorlatok bemutatása.

Megható volt D. Tóth István tanone bucsuzó beszéde, melyben őszinte köszönetet mond az ipartestületnek áldozatkészségeért és a tanári testületnek fáradozásáért, amelyekkel szakszerű kiképzésüket lehetővé tették.

Walter Károly főigazgató meleg szavak kíséretében osztotta ki a szorgalmas és jó előmenetelt elért tanoncok között az ipartestület által adott jutalomdíjakat, amelyek közül Cseke József, Deisberger Lajos, Horváth Béla és Krúcs Gyula I osztályú tanulók 5—5 pengőt, Bernhard Ottó, Hechtl Gyula, Hranyó József Szász István és Tóth István II. osztályú tanulók 10—10 pengőt; Bajza József, Krizmanics József, Mózes Sándor és Tóth István III. osztályú tanulók 20—20 pengőt kaptak takarékpénztári betétkönyveikben; Horváth Béla, Hranyó József, Imre Gyula, Szóghy József, Tóth József, Belényesi János, Bodnár Imre, Krizmanics József, Strassenreifer Béla és Tóth István tanulókat pedig 14—14 napi nyaralásra küldi az ipartestület saját költségén.

Litván Sándor teljes megelégedését fejezte ki az ipartestületi főigazgatóság nevében az elért eredményekért.

Mészáros Győző ipartestületi elnök megköszönte a felügyelő hatóságoknak az elismerést, a tanári testületnek eredményes munkásságát, Walter Károly főigazgatónak fáradozatlan buzgalmát. Buzdította kartársait az iskola támogatására. Az iskola 16-ik évváró vizsgáját e felejthetetlen szép ünnepséget a Himnusz szavai zárták be.

Az évváró vizsgán jelen voltak: Litván Sándor igazgató, a kir. iparoktatási főigazgató képviselőjében, Geréb Nándor a tanonnyilvántartó vezetője, dr. Wessely János min. oszt. tanácsos, a székesfőv. tanfelügyelőség képviselőjében, vitéz Gévay Károly szakfelügyelő a székesfőváros képviselőjében, továbbá Mészáros Győző ipartestületi elnök, Steuer Marcell és Frenreisz Antal ipartestületi alelnökök, Losonci Gusztáv, dr. Havas Nándor főtitkár, Böhm Ferenc, Hajós Samu, özv. Krizmanics Jánosné, Beregszászy Ferenc, Klauber József, Pallai Miksa, a Kávésok Orsz. Szövetségének elnöke, Katona Gyula és Ligeti Dezső ipartestületi tagok.

Renoválás

A kávé mesterség egyik legbuzgóbb és egyben anyagilag legfájdóbb problémája a rapszódikus visszaférő, a néhány évenként az esetleges felgyülemlett tartaleket teljesen elnyelő: renoválás. Talán egy ipar sinces annyira alapvető a technika, sőt a divát mértőföldes eszma-lépéseinek, mint éppen a mi iparunk. A kávéház vagy helyesebben, a pesti kávéház, egy egészen speciális valami, kedves vagy üdülke a külföldi kluboknak, a kényelmes, barátságos lakásnak, szóval az a hely, ahol a gondoktól gyötört pesti ember olesón és mégis abszolút európai nivón álló élvezetben szórakozásban részesül.

A közelmúltban szemrehányásképp állapított meg rólunk, hogy nem vagyunk elsődleges (primár) szükséglet, hogy iparunk kimondottan a luxust szolgálja. Ha nem kellene szomorkodni azon, hogy e megállapítás tendenciája milyen beretváles és mit kíván ebből leszűrni, örülnünk, büszkénk dícsereide

Alapított 1886-ban
Herzka, Halász és Berger
vas és rézbutor-gyár
Budapest, V., Lipót-körút 10.
Teljes kávéházi és szállodai berendezések.

kellene mutogatnunk ezt a ránk vonatkozó dícséretet. Mert van benne sok igazság, csak a konkluziója lesz más: igen, mi a luxust, azt a szent luxust szolgáljuk, hogy a mai rettenetes kétségbeesztő gazdasági vihar-időkben pénzt, kockázatot és fáradságot nem kimélve, tartjuk a nyugati kultúrát, a nyugati luxust üzemünkben, tartjuk még pedig azért, hogy ezzel a bentlakóinknak örömteli órákat szerezzünk, a látogató külföldiek előtt pedig büszke életrevalóságunkat dokumentálhassuk. Félreértések elkerülése végett meg kell itt állapítanom, hogy természetesen nem altruizmus alapján tesszük ezt, elvégre ez a kenyerünk, de tesszük ezt valami olyan fanatikus szeretettel, ami példaként állhat bármely más iparág előtt.

Hogy azonban ennek a célnak szolgálataiba állhassunk, szükséges, ha még olyan fájó is, a rettenetes amortizációs terhek vállravezése, hogy üzemünket aránylag rövid időnként felújítsuk, modernizáljuk minden tekintetben. A mi közönségünk egy elkényeztetett gyerek, már jóformán semmin sem lepődik meg, arról pedig, hogy árainkba valamit is csak belekalkuláljunk ezekből a kiadásainkból, teljes lehetetlenség beszélni a közönség teherbíró képességének vérszegénysége, valamint a kiélezett verseny könyörtelensége miatt.

Mielőtt renoválási munkálataink terveinek összeállításába fognánk, rendkívül fontos egy beható értekezés a pénztárcánkkal. Ennek a kellő megvizsgálása elmaradhatatlan legyen az első lépésünk, mert azáltal, ha mindenki csak addig takarózna, ameddig a takarója ér, sok fölösleges és mindannyiunknak ártó anyagi összecsemleások maradnának el. Természetesen a kalkulációba bevonható az előreláthatóan jövőben elérendő üzleti nyereség, csak itt is fontos a legrigorózusabb objektívítás. Ha tehát megállapítottuk azt az értékhatárt, melynek keretében mozoghatunk, jön a nagy munka, a részletek kidolgozása. (Két nagy irány áll itt előttünk. Az egyik a *hasznos*, a műszaki átalakítások, a másik a *luxus*, a kényelmet szolgáló berendezések felé való tendálás. Míg az előbbieknek a cél mindenképpen az, hogy a legjobb és legelőkeltebbel szereljük fel üzemünket, addig az utóbbiaknál ne hagyjuk számítás kívül azt a fontos körülményt, hogy környezet, a vidék karakteréhez való igazodás itt a feltétlen biztos utmutató. A külvárosban lévő üzem nem rendezkedhetik be olyan bőkezűséggel, sőt pompával, mint például egy belvárosban fekvő, mert ezzel nemcsak elviselhetetlen terheket vesz a tulajdonos magára, hanem a vendégei nivójának meg nem felelő berendezéssel azokat üzletétől való távoimarádásra is biztatja. Nem kell sok emberismeret ahhoz a megállapításhoz, hogy a szegény munkás-dolgozó tömegek sehogyssem fogják magukat olyan környezetben jól érezni, amelynek standardfoka magasan az ő átlaguk felett áll.

A hasznos berendezések terén történő renoválások főbb pontjai ezek szoktak lenni: világítás, fűtés, szellőzés, konyha, toilett. A világítás legyen kellemes és inkább erős, mint kicsit is csak gyenge, mert nyilvánvaló, hogy a legelső hatást egy üzletben, annak megvilágítása nyújtja. Itt két irány háréat látjuk, az egyik a régi csillárrendszer, a másik a nagy fényintenzitású reflektorokkal való világítás. Bármennyire is egyéni annak a megállapítása, hogy milyen üzem, milyen fajta megvilágítást igényel, azt hiszem, a helyes úton vagyok, amikor a régi, a csillár-rendszer mellett török lánzsát, mert ez melegebb, intimebb hatást, tehát barátságosabb összhányomást ad. A fűtés már nehezebb probléma, itt ugyanis az utóbbi időben a gőz- és légfűtés előnyét annyian ösmerték fel, hogy tekintet nélkül a nagy investícióra, a fűtésnek erre a rendszerre tértek át. Bizonyos, hogy ez egyenletesebb, tisztább eljárást eredményez, azonban a jól bevált kályhától való megválás csak ott tanácsolható, ahol a berendezés ehhez mértén minden tekintetben elsőrangú és ahol ez a nagy tétel a renoválási költségekbe beilleszthető. A szellőzés átalakítása a meglévő motorok javítása, vagy kicserélése, esetleg újabb szellőzőhelyek beiktatása útján történhet, vannak ennél tökéletesebb berendezések is, mint például a mennyezeten elhelyezett csőrendszerrel működő szívó-készülék, ez azonban ugyancsak nagy befektetést kíván.

Rendkívüli fontossággal bír a konyhának a modernizálása. Fontos egy ilyen szervnél, mely a kávéház vérkeringésében a szívet jelenti, az abszolút tisztaság, a dolgozók részére biztosított kényelmes mozgás, a rendelkezésre álló helynek legteljesebb kihasználása és az egyes funkcióknak (mosogatás, szervizelés,

edénylerakás) lehetőleg egymástól való elválasztása. A konyha legyen lehetőleg teljesen kiesenmpézve, legyen jó tűzhelye és általában legyen felszerelve és felkészülve az üzemi lehetőségek minden fázisára. Ma már jóformán nélkülözhetetlen a melegviztartály, mert a tűzhely nem produkálhat másnemű elfoglaltságánál fogva annyi meleg vizet, amennyit az üzem mindenféle célcokra megkíván.

Talán furesán hangzik és mégis kimondhatatlanul elsőrangú kérdés a toilett megoldása is. Egy helyiségnek, de még lakásnak is a karakterét a toilett kiállítása adja meg. Örömmel tapasztaltam több ízbenem való jártamban, milyen gondnal foglalkoznak a kollégák ezzel a kérdéssel és hogy toilettjeik abszolút tisztasága és magas nivójúságáról igazolják helyiségük minden tekintetben való helytállását.

Vannak még a hasznos berendezések terén más etappok is, ezek azonban annyira egyének, hogy mindenki a maga szükséglete szerinti oldja meg azokat, mindenestere megemlítek egy párat közülük: bejárati megoldása, ruhator elhelyezése, játékerem berendezése stb.

Amíg a hasznos berendezéseknél a praktikus az irányadó, a szakemberekkel való beható tárgyalás útján oldódnak meg, addig a luxust szolgáló berendezéseknél az izlés, sőt ügy megmondta, a divát szabja meg az irányt. Igyekeznünk kell kávéházainkat barátságossá és kényelmessé tenni, hogy az ne rideg asztalfő, hanem kellemes intim szobák, szalonnák egymásbaolvadtosága legyen. Szakemberekkel való tárgyalásaim, de meg külföldi tapasztalataim is oda tendálnak, hogy a jövő kávéháza mindinkább az abszolút kényelem, a legteljesebb szalón-kiépítés felé halad. Mindezen renoválások, hatalmas anyagi és szellemi befektetések a legnyomósabb bizonyítékát szolgáltatják annak a törekvésnek, melynek érdekében iparunk vezetősége az élen haladva vízi a zászlót: a proprieté commerciale megvalósítását tűzve ki célul. Nem lehet szabad préda az a rengeteg befektetés, amelyet a tulajdonos az elért és ezerszer megadottatól tiszta nyereségéből, sőt legtöbbször a vértől áldoz annyira szeretett üzemének mind tökéletesebbé, szebbé tételére. Az ezer gondokkal küzdő vendégnek a kávéház nyújtja azt a kis önámítást, amit otthon a gazdasági krízis folytán nem tud magának megteremteni, nyújtson neki luxust, csillogást, kényelmet, szórakozást, egyzóval meleg barátságos otthont, melegebb s barátságosabbat, mint az otthoni otthont.

Ha ezt fogjuk tenni a jövőben is, akkor bátran vállalhatjuk a luxus elnevezését üzemünknek, mert mi tényleg fényűző középosztály-otthonokat vezetünk azzal a nagy különbséggel, hogy árainkban a közönség zsebet, kiállításunkban azonban annak elfojtott luxusigényeit tartjuk szem előtt. És hogy ezt tesszük, annak legeklatásabb bizonyítéka üzemünk életképessége, az a nagy szeretet, a mivel a pesti közönség az ő kávéházát felkarolja és pártolja még ezekben a sorsdöntően kétségbeesztő években is. *Katona István.*

Mit értünk „örlemény“ és „sütemény“ alatt?

A gyakorlati életben a 66.460—1927. sz. pénzügyminiszteri rendelet szüksévsavúsága a forgalmi adómentesség tekintetében sok félreértésre és magyarázatra adott okot. Így az érdekeltés pontosan nem tudta, hogy mit kell értenie örlemények és mit sütemények alatt.

Örleménynek tekintik a gabonaművekből és a kukoricából készült, emberi táplálkozásra, illetve takarmányozásra használt lisztet, korpát és darát.

A péksütemény forgalma alá vonják azokat a cikkeket, amelyeket a pékek általában fogyasztásra, tömegesen töltek használatára nélkül állítanak elő és pedig:

a) kenyeret, értve alatta a közhasználatra szánt kenyeret és a zsúrkenyeret is. (A gyógykenyér eladási ára után ellenben az általános forgalmi adó levóvándó);

b) a zsemlyét, értve alatta mindenféle fajtájú zsemlyét, így a sós és a császárszsemlyét is;

c) a kifli, tejes, köménymagos, sós, vajas, óriási, mákkal vagy cukorral behintett kifli, fonott alakban is, a „Stefánia“ és a „Damen“ elnevezésű vajas kiflit;

d) a pasztránát és a fonott, mákkal vagy cukorral behintett, a zsemlyével és a közönséges kiflivel egyáru, továbbá a „sóskaács“ elnevezés alatt ismert péksüteményt;

e) a perccet, vizes és sósperccet (ide nem érve a tojásos, továbbá az alkalmi bucsui, vagy vásári árusításra készített óriási perccet);

f) a morzsát és zsemlyemorzsát. Ennélfogva a d) pont alattiak kivételével

Herz-szalámi világhírű!

Beszerezhető:
Budapesti Kávésok Áruforgalmi R.-T.
Budapest, VIII., József körút 38. — Tel.: J. 392-77

KOLÉNYI KORNÉL
KONZERVGYÁR, BUDAPEST

CÉG ALAPITVA: 1879. • TELEFON: J. 323-00

Jammjei elsőrangúak!

Kajsziarack-iz
minőségben felülmúlhatatlan!

Kapha o:

Budapesti Kávésok Áruforgalmi R.-T.
Budapest, VIII., József körút 38. Telefon J. 392-77

**PASCHKA ÉS TÁRSA-
HEIM H.
RT.**

BUDAPEST V.
MÁRIA VALÉRIA • U. 10
TELEFON
2236-28

Legmodernebb
napellenző-
és
ponyvafor-
szerkezetek.
Disztráckerítések.

NOSZLOPI

finom pék- és cukrászsüteményei elismerten legjobbak

Üzemtelep: VI., Sziv ucca 13.

Telefon: Lipót 901-74.

mindenmű kalás és péksütemények árát meghaladó sütemény, valamint a formában sült és inkább cukrászok által készített „francia brioché” továbbra is általános forgalmi áru alá esik.

Hasonlóképpen továbbra is általános forgalmi adóköteles sütemény alá esnek a kétszersültök, amennyiben nincsenek fényűzési cikké minősítve. Önként érletődik, hogy a pogácsa — ha pékek állítják elő — nem esik a péksütemények forgalma alá, hasonlóképpen a pékek által készített speciális sütemények sem.

(Unio).

**A Magyar Játékkártyagyár,
Piatnik Nándor és Fiai R.-T.
új vezérképviselője.**

Miként mult lapszámunk egyik rovatában már megemlítettük, a Piatnik-gyár Perlesz István urat, Reiner Mórnak, a Vignszínház kávéház tulajdonosának, volt ipartestületi elnökünk vezérképviselőjének szerződtette. Ezen képviselőt átvétele által lehetőleg meg fognak szünni mindazon panaszok, amelyekkel kartársaink a céget — jóllehet majdnem minden esetben, önhibáján kívül — illették.

Meg fognak szünni a jövőben azok az esetek, hogy kartársaink kártya nélkül maradnak, a mennyiben a konjunkturális nehézségeket főleg az anyagbeszerzés és utánpótlás terén sikerült teljes mértékben kiküszöbölni.

El sem képzelhető, hogy mily nehézségekbe ütközik a jó kártyának helyes és szakzerű előállítására és hogy hány évtizednek szorgos munkája emelte a Piatnik-gyár készítményeit arra a tökéletes fokra, amelyen ma minden konkurencia nélkül a világon első helyen áll.

A kártyák sajtáságai utánozhatatlanok, azok eredetijei mind, kivétel nélkül oly drága acél-metszetekben van lefektetve, hogy azokat ma utánpótlóni senkinek sincsen módjában. Az 1824-ben, tehát 104 esztendő előtt alakult Piatnik gyárban, hosszú évek során át betanult szakmunkások működnek, akik közül nem egy van, aki ötven esztendeje áll a gyár szolgálatában. A gyárat eredetileg 1824-ben Piatnik Ferdinánd alapította, akinek három fia volt: a néhány évvel ezelőtt elhalt Piatnik Rudolf, akit a szakmában kivétel nélkül ismertek s szerették, azonkívül Piatnik Ferdinánd sr. s Piatnik Adolf sr., akik jelenleg a bécsi gyárat vezetik.

A budapesti gyárnak vezetői Piatnik Lajos és Piatnik Rudolf, akik minden lehető el fognak követni a továbbiakban is a tekintetben, hogy a kávékat a legelsőbbrendű minőségű és kivételül kártyákkal ellássák.

A kártyák kiválóságának sikerét a Piatnik gyár akkor emelte tetőfokára, amikor 1907-ben, sok évtizedes igyekezet után sikerült megszereznie a Piatnik konzern részére a ratschachi papirgyárat. Ennek a gyárnak a papírja, világszerte híres volt és elismert dolog, hogy kizárólag ezen gyár gyártmányainak van meg az a sajtásága, amely a jó kártyánál nélkülözhetetlen. A Piatnik kártyák három rétegből vannak összeillesztve és mindháromat a ratschachi gyár szolgáltatja. Az összeillesztés művelete elképzelhetetlenül nehéz és komplikált eljárást igényel, amelyeket a sok évi tapasztalatokból helyesnek talált speciális gépekkel végeznek. Ezen gépeknél dolgozik az évtek óta megszakítás nélkül foglalkoztatott munkássereg. Nem esoda tehát, ha az ily módon készült kártya kiválósága a Piatnik-gyár készítményeit világhíressé tették.

A kártyák valamennyi rajza 104 év óta a gyárnak eredeti tervai alapján készülnek. Jellemző, hogy Magyarországra az első angol offsett gépet is a Piatnik cég importálta. A kártyák fő és utánozhatatlan sajtásága, ami egyszersmind azokat nélkülözhetetlenné teszi, a kártyák simulékony-sága, az anyaguk ruganyossága és az, hogy az összeillesztett rétegek a Piatnik-féle eljárás folyamán soha széjjel nem válnak. Nem szolván még az ábrák művészi színezéséről és a kartonlapok fehér színéről, valamint azok fényezéséről, amelyeket a konkurens gyártmányokon fel sem fedezhetők.

A gyár a kártyagyártáson kívül Magyarországon litográfiai műintézetet és dobozgyárat is vezetett be és ezen ágazatokban is oly sikereket ért el, hogy ma már alig van nagyobb kereskedelmi vállalkozás, vagy ipari vállalat Magyarországon, amelynek szükségletét nem a Piatnik gyár látná el. A most felállított vezérképviselőnek nem csupán az a célja, hogy a kávéipart kellő minőségű és mennyiségű kártyákkal lássa el minden időben, hanem az új ágazatokban is, a gyár ügyfeleinek rendelkezésére álljon.

Művészi kivételül, szebbnél-szebb mintával ellátott étlapot, legyezőket, kávéházi nyomtatott reklámokkal is áll fogyasztói rendelkezésére, amennyiben ilytermészetű szükségletek fennállnának, úgy a vezérképviselőtel készséggel szolgál részletes ajánlattal.

A multban is előfordult, hogy a Piatnik gyárral szemben konkurensnek léptek fel, azok sorsa úgy hisszük, nem titok a közvélemény előtt. A konkurencia részint beszűntette az üzemet, részint pedig a Piatnik-konzernnek kellett a konkurens vállalatokat magába olvasztani.

A gyárat egész működése alatt, talán sohasem érte annyi vál, mint az utóbbi időkben. — Ezekre a vádakra a gyár nem felelhet mással, mint annak a tiszteltteljes hangoztatásával, hogy üzemet a 105 esztendősi tradícióhoz híven, változatlan buzgalommal, körültekintéssel, ügyfeleivel szemben pedig a legnagyobb előzékenységgel fogja továbbra is ellátni. Nem hallgathatjuk el még, hogy a kártya szegélyének mérete a pénzügyi hatóságok által törvényileg van szabályozva és sajnos nem rajtuk mulik, hogy annak méretei fogyasztóinak kívánalmait nem mindenkor elégítik ki teljes mértékben.

Rajna cukrász fagyaltgyára

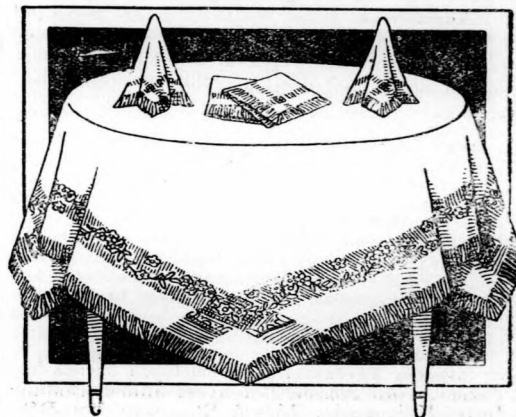
**Ajánlja elsőrendű
fagyalt-készítményeit.**

Gyár: VIII., Losonci ucca 16. Tel. József 362-83

François pezsgő

Transylvania
Cremant rosé
Bathány brut

Telefon: Teréz 236-66.

**6 személyes prima pamutdamaszt
étkező-készlet 15⁶⁰**

kizárólag kávék és vendéglősök részére.
Kerti és damasztobroszkban nagy választék.
Pincérkabátok, konyhatörlek, hangerlők
legolcsóbban

GUTMANN J. ÉS TSA
cégnél

BUDAPEST, RAKÓCZI ÚT 16.

Árjegyzéket ingyen küldünk.

**Kávé-
szakértők**

feketekávéjukat teljes joggal forrón, kristálytisztán, illatosan, erősen és kellemesen keserű zamattal kívánják, amely utóbbi a gyomorra igen jó hatással van. — Ezen tulajdonságokat a kávé egy kis adag valódi Franck kávépótlék hozzáadásával nyerheti el, mert a kávé csupán ethert (coffein) ad, de egyéb tápértéke nincsen. — Ne használjon azonban silány, megbízhatatlan kávépótléket, különben kávéja zavaros, fény- és szintelen, kevésbé tisztá lesz és ezzel csökken-té finom illatát és kitűnő zamatját.

Stauffer

**emmentháfi doboz sajt
Világmárka!**

HIREK

Miről ne feledkezzék meg?

Junius 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vígalmi adója.

Junius 27-én d. u. 4 órakor elöljárósági ülés.

Julius 1-én esedékes az italmérsési engedély-illeték III. negyedévi részlete.

Julius 5-ig esedékes a májusi labkár harmadik részlete.

Julius 6-ig megfizetendő a nem átalányozott zenés kávéházak vígalmi adója.

Julius 10-ig befizetendő az adóközösség tagjainak fényüzési és forgalmi adóátalánya.

Julius 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, a kik nem tagjai az adóközösségnek. Befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti és rokkantellátási adó.

Elöljárósági ülés. A nyári szünet előtt f. hó 27-én, szerdán délután 4 órakor tartja ipartestületünk elöljárósági ülését.

Eljegyzés. Hegedüs Henrik, a Király kávéház tulajdonosa, eljegyezte Geréb Irén urleányt Kolozsvárról.

Adományok. Bán Willy ur, a gr. Soussich fele borpince rt. igazgatója, szakiskolánk jeles tanulóinak jutalmazására 50 pengőt adományozott. A nemes eszelekedet magában hordja elismerését.

Szent István napi ünnepségek. Evről-évre jobban kialakul a Szent István-hét ünnepi jellege. Az ezt előkészítőbizottság alakuló ülésére ipartestületünket is meghívta és Steuer Marcell alelnök és Pallai Miksa szölv. elnök vettek azon részt, és jelentették be testületünk esatalkozását. — Az ünnepségek részleteiről annak idején számot adunk. Megjegyezzük, hogy ipartestületünk a Szent István hét alkalmából azzal a kéressel fordul a főkapitánysághoz, hogy e hétre a zenéselési zárórárt minden díj fizetése nélkül hosszabbítsa meg.

Minden kávé tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és likőröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Halálozás. Klein Sándor ipartársulatunk egykori tagja, a Deák Ferenc szálló tulajdonosa, május 31-én rövid szenvedés után 71 éves korában elhunyt. Temetése június 3-án volt a rákoskeresztúri temető halottasházából. Az elhunytban Klein Imre kartársunk édesatyját gyászolja.

Hirek a pósta köréből. Az üdvözlő táviratokat rendszeresítették. Az ünnepélyes alkalmakkor u. m.: eljegyzés, házasság, névnap, évforduló stb. küldeni szokott táviratokat ezúttal a pósta a bel-földi forgalomban a feladó vagy a címzett kívánására a rendeslőt eltérő, diszes kiállítású őrlepon fogja kézbesíteni. Ha ezt a címzett kéri, akkor tőle a pósta a kézbesítés alkalmával 50 fillér pótdíjat szel be. Ugyanezt a díjat fizeti természetesen a feladó is, ha az ünnepi távirati őrlepon veszi igénybe. Az ezen őrleponból befolyó jövedelem teljeseen altruisztikus célt szolgál. Az őrleponokat ugyanis a tuberkulózis elleni küzdelem országos bizottsága állítja elő s becsátja a pósta rendelkezésére.

A nyolc százalékot meghaladó kamatkövetelés bírólag nem érvényesíthető. A magyar királyi Kuria P. VII. 8714—926. szám alatt legutóbb kimondotta, hogy a 8 százalékos meghaladó kamat kikötése az 1877. évi VII. te-be ütközik és bírólag nem érvényesíthető még akkor sem, ha a kikötött kamat az országban szokásos kamatmértéken alul van.

Áruisthat-e kávé, vendéglős v. kocsmáros elgerttappapírt? Felmerült a kérdés: Korlátlan italmérsési és korlátolt dehányeladási engedéllyel bíró kocsmáros vagy vendéglős jogosult-e az üzletben megforduló és ott szeszitalt fogyasztó vendégeinek, akik közbe szívtart, vagy szivarkadóhánnyt is vásárolnak, a dohányhoz szivarkapapírt üzletszerűen elárulni, akár bejelentéssel, akár bejelentés nélkül? A szivarkahüvely és szivarkapapíradóról szóló 1921. XIX. te. végrehajtása tárgyában kiadott 83.900—1921. sz. utasítás 16. §-a szerint, aki szivarkahüvellyel, vagy szivarkapapírral kereskedik, köteles ezt legkésőbb 1921. évi július hó 1. napjáig, ha pedig üzemeltetés kezdése előtt meg, legkésőbb 48 órával az üzem megkezdése előtt, az illetékes pénzügyi szakasznak írásban bejelenteni. E rendelkezésből kitűnik, hogy bárki, aki bármely szakmabeli üzlettel foglalkozik is, a szivarkahüvely és szivarkapapír árusítására jogosult, de az említett bejelentési kötelezettségnek megfelelni köteles.

Új telefonszámok. Az automatikus telefonkapcsolások folytán következő kartársaink telefonszámai változnak meg 1928. június 9-től:

Bródy kávéház Aut. 623—31.
Kaszinó kávéház (Margit körút 44.) Aut. 518—88.
Csarnok kávéház Aut. 878—55.
Délivasút kávéház Aut. 528—65.
Fiume kávéház Aut. 873—79.
Margithíd kávéház Aut. 514—61.
Philadelphia kávéház Aut. 519—94.
Philosoph kávéház Aut. 502—07.
Szeiffert kávéház Aut. 517—28.
Várkert kioszk Aut. 533—59.
Budai Vigadó kávéház Aut. 515—83.

1928. június 23-tól:

Bánffy kávéház Aut. 822—13.
Belvárosi kávéház Aut. 812—92.
Erzsébet királyné kávéház Aut. 864—48.
Gresha kávéház Aut. 810—63.
Központi (Central) kávéház (IV., Egyetem u. 1.) Aut. 864—49.
Lónyay kávéház Aut. 866—08.
Mignon kávéház Aut. 822—30.
Modern kávéház Aut. 836—16.
Pilvax kávéház Aut. 891—42.
Vigadó kávéház Aut. 811—49.
Vigadó kioszk Aut. 816—41.

A győri vendéglős és kávé szakosztály a napokban tartotta rendezés évi közgyűlését, amelyen nagy lelkesedéssel újból László Józsefet választotta elnökévé, alelnök lett Bognár Mihály, a Magyar Kávések Országos Szövetségének társelnöke.

A Törvényellenesen járnak el az ipartestületek, ha az ipartestületi belépési díjat előre szedik vagy elfogadják. Több ipartestület oly rendelkezés kiadására kérte a kereskedelmi minisztert, hogy azok, akik képesítéshez kötött iparnak a kézműves jellegű iparüzési szokások kereteiben való gyakorlásra kérnek iparüzési jogosítványt, az ipartestületi belépési (beiratási) díjat előre befizetni és ennek megtörténtét a nyugta esatolásával az iparüzési jogosítvány kiadására irányuló kérelem benyújtásakor igazolni kötelesek legyenek. A miniszter e kérelmet törvényes jogalap hiányában nem teljesíthette, mert az ipartestületi tagság csak akkor válik kötelezővé, ha az illető az iparüzési jogosítványt már megkapta, illetőleg ha iparát már megkezdte. Az ipartestületek tehát törvényellenesen járnak el, ha előbb bárkitől, — még ha az illető önként fizetné is — belépési (beiratási) díjat elfogadnának és tagul felvennék. De a törvényes jogalap hiányától eltekintve még célszerű sem volna a belépési (beiratási) díj előzetes befizetésének kötelezővé tétele, mert az esetleges visszautalás szüksége magára az ipartestületre felesleges igazgatási, a félre pedig utánjárás munkát hártana.

Megbüntetik-e a munkaadókat a későn kötött tanoncszerződéseikért. A főváros tanácsa az iparostanonok eredményesebb iskolázatásának biztosítása érdekében felhívta a budapesti ipartestületek figyelmét arra, hogy a munkaadók egy része a tanoncot az ipartörvényben megállapított határidő eltelte után szerződteti és így az iskolába is későn iratja be. Az új ipartörvény a tanoncot alkalmazására nézve új intézkedik, hogy a tanone alkalmazását a munkabábelés napjától számított három napon belül az I. fokú iparhatóságnak (ipartestületnek) be kell jelenteni és a szerződést legkésőbb négy hét alatt kell megkötöni. A tanone iskolázatására vonatkozóan pedig az a rendelkezés áll fenn, hogy a munkaadó a tanoncot alkalmaztatása után azonnal tartozik az iskolába beírattatni, tekintet nélkül arra, hogy a tanoncszerződést a munkaadó megkötötte-e vagy sem. Minthogy az ipartörvénynek ezeket a rendelkezéseit a fővárosi munkaadók nem tartják be, a székesfőváros tanácsa utasította az ipartestületeket, hogy minden egyes mulasztást jelentenek az illetékes hatóságnak, a mulasztást elkövető munkaadók ellen pedig haladekalanul indítsák meg az ipartörvény 125. és 128. paragrafusa értelmében a megtorló eljárást.

A Lakók Lapjának ajánlása. Arról a mozgalomról, amelyet a különböző ipari és kereskedelmi testületekkel és a Lakók Szövetségével karöltve az üzletheek korlátlan emlésének intézményes megakadályozása és az üzletek indokolás nélkül való felmondhatása ellen indítottunk, tisztelt tagtársainknak bizonyosan tudomásuk van. Az üzletheleti jog módosítását kívánjuk oly módon, hogy a mostanában sürűn előforduló szomorú esetek megismétlődését kizárja. Ennek a mozgalomnak a szolgálatában áll a Lakók Szövetségének a modern berleti jog kiküzdését és az üzletheleti viszonyok megjavítását programjába vett bátor sajtóorgánuma: a Lakók Lapja minden sora. Magunknak is érdekünk, hogy ezt a lapot minél többen olvassák, hogy ez a mozgalom mind szélesebb rétegekben találjon apostolokra. Ezen cél elérésére csak egy mód van: ennek a lapnak előfizetésekkel való támogatása és gondoskodás arról, hogy annak bennünket érdeklő cikkeit a kávéházakban is minél többen olvassák. Felkérjük azért tisztelt Tagtársainkat, hogy a Lakók Lapjára minél több példányban előfizetl sziveskedjenek.

„HATTYU“

GÓZMOSÓ ÉS
FEHÉRNEMŰ-KÖLCSÖNZŐ VÁLLALAT
Budapest, V., Korall ucca 10. (Ügynök ucca sarok.)
TELEFON: L. 990—37 és 993—76

SZÁLLIT: **Kölcsönfehérneműt, asztalneműket** törölrühakát — **Damast asztalneműket ünnepélyes és bálokra.** — **Mosási munkákat** kíméletes folyamattal eszközöljük. **Mérsékelt árak!**

Csak nyolc középiskolát végzett tanoncokat mentesítik a tanoneiskola látogatása alól. A mohácsi iparoskongresszus a tanoneügy rendezését előző határozatainak során felterjesztést intézett a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a négy polgári iskolánál vagy középiskolánál magasabb előképzettséggel rendelkező tanoncoknak a rendes tanoneiskolák látogatása alól való felmentése érdekében, amelyre a vallás- és közoktatásügyi miniszter a múlt év december hó 18-án kelt: 84.246—1926. VII. sz. leiratával válaszolt és a kérelmet teljesíthetőnek nem találta. A leirat egyébként a következőkben rendelkezett: „Folyó évi október hó 4-én 3995. sz. alatt kelt beadványára való hivatkozással értesítem a Szövetséget, hogy a mohácsi országos iparoskongresszusnak azt a kérését, miszerint a négy polgári iskolánál vagy középiskolánál magasabb előképzettséggel rendelkező tanoncok mentessenek fel a tanoneiskolák látogatása alól és csak azon szaktárgyat és rajzok látogatására köteleztessem, amelyeket a tanoncnak el-sajátítania módjában még nem állott, vagy amelyekre saját szakmája érdekében van szüksége, teljesíthetőnek nem találtam. — Értesítem a Szövetséget, hogy a 29.174—1926. szám alatt kelt rendeletben felhatalmaztam iparoktatási főigazgatómat arra, hogy azokat a tanoncokat, akik valamilyen középfokú oktatási intézet, tehát főgimnázium, főreáliskola, főkereskedelmi iskola, tanítóképzőintézet VIII. illetve legfelsőbb osztályát tanoncszerződésük megkötése előtt sikerrel elvégzték, a tanoneiskola kötelező látogatása alól felmenthesse.“

A kézművesiparosság megmentése a kisipari hitel sürgős rendezése ügyében. Az országos jellegű iparos érdekképviseletekből alakult vezér-lőbizottság a hó 2-án az Országos Iparügyi ülést helyiségében Papp József alelnöke alatt ülést tartott, amelynek tárgya a kézműves- és kisiparosság hitelkérdésének megoldása volt. A bizottság Beesey Antal indítványára kimondotta, hogy addig is, amíg a kézműves- és kisiparosság országos szerveiből alakult bizottságnak módjában lesz az egész magyar kézműves- és kisipar állítását célzó részletes javaslatokat terjesztieni a kormány elé, legelsősorban mint legsürgősebbet, a kisipari hitel régóta vajdó kérdését kívánja rendezni. E kérdéssel kapcsolatban Lippay István dr. előadó az öregségi és rokkantsági törvényjavaslattal kapcsolatban az iparoságnak azt az óhaját hangoztatta, hogy a kisiparosok által befizetendő díjtartalékok hosszulejártatú kölcsönök alakjában becsatolassanak az iparosság rendelkezésére. Sürgős a mai kisipari hitelkeretek megfelelő felemelése, valamint egy kisipari hitelszervezetnek országos kiépítése. Az előadó javaslatát a vezérőlbizottság emlékiratba foglalva, még a képviselőház nyári szünete előtt, a miniszterelnök útján kívánja a kormány elé juttatni s ebben a küldöttségben az összes országos jellegű ipari érdekképviseleteken kívül a képviselő kézművesipari blokkjának jelenlétét is kívánatosnak tartja. Határozata ment, hogy a vezérőlbizottság a kormány elé járuló küldöttség vezetésére Hadik János gróftól kérje fel.

Kiköthető-e a törvényesnél rövidebb felmondási idő? Gyakori eset az ipari munkáltatóknál, hogy alkalmazottaikkal külön megállapodást kötnek a felmondási időt a törvényesnél rövidebb tartamban állapítják meg. Nemrégiben a budapesti kir. törvényszék elé került egy peres ügy, amelyben az volt a vita, hogy iparos az alkalmazottjával szemben a törvényben megállapított 15 nap helyett három napos felmondást érvényesen kiköthet-e? A törvényszék ítélete szerint az ilyen kikötés nem ellenkezik a törvénnyel, mert az 1884. évi ipartörvénynek ma is érvényben levő 92. §-a értelmében az iparos és alkalmazott közötti viszony szabad egyezkedés tárgya. Ezzel kapcsolatban meg kell említenünk, hogy a kereskedőegedek, valamint az ipari és kereskedelmi vállalatok tisztviselőinek felmondási idejére nézve az 1920 március 3-án életbelépett 1910—920. Me. számú kormányrendelet rendelkezései vannak életben. Ennek a rendeletnek a 23. §-a kifejezetten kimondja, hogy a rendeletben meghatározott felmondási időt az alkalmazott hátrányára módosító megállapodás érvénytelen.

A Magyar Ipar Almanachja. A magyar iparostársadalom minden érdekéért sikrasszálló, az iparosságot minden kérdésben tájékoztató hatalmas mű. „A Magyar Ipar Almanachja” fog a közel jövőben napvilágot látni. A mű föléli az ipartörvény, házalási törvény, a kontárügy, rokkantsági kérdés, aggsági biztosítás, (iparos nyugdíj), kisipari hitel, a nagy- és kisipar aránya, a vándoripar, a tanonegyek, a közszállítások, adó- és illetékügy, ipari export, vásárok, az iparrestituti reform és az iparrestituti központi szerve, az iparoktatás, iparfejlesztés, iparergességségügyi, kisipari termelés értékesítése, az iparrestituti hivatása, működése, az iparrestituti jegyzéke, a magánalkalmazottak szolgálati viszonya, a magyar ipar jeleséi, az aranykoszorús üzletek ismertetését és ezenkívül az adatok oly gazdag tárházát foglalja magában, amely nemcsak az iparosság nélkülözhetetlen kézikönyvévé teszi, hanem mindenki forgatni fogja, akit az iparosság érdek vagy érdeklődés fűzhet. A mű ipari közgazdasági és közgazdasági részét elismert kiváló szakírók, mint: Gaul Károly h. államtitkár, Moór Jenő, dr. Fuchs Albert, Bangha Ferenc, dr. Oláh Béla, Bertalan István keresk. és iparkamarnai titkárok, Széll Jenő, a Budapesti Kisipari Hittanárság vezérigazgatója, Dálnoki Kovács Jenő, az Országos Iparégyesület igazgatója, dr. Naményi Ernő aligazgató, dr. Dobsa László, az Ipari Igazgatója, Szántó Menyhért államtitkár stb. írják. Szívesen hívjuk fel e műre az iparhatalmú, ipari érdekeltségű és az ipari társadalom érdeklődését. A Magyar Ipar Almanachja szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VII. Dohány u. 84. sz. telefon József 424-44 minden irányban rendelkezésre áll az érdeklődőknek.

Az iparrestituti és a házimunka. A soproni kereskedelmi és iparkamara adott esetből kifogólag azt a döntést hozta, hogy a mester az ipartörvény értelmében tanoncot esküszik a választott iparhoz tartozó vagy azzal szorosan összefüggő munkálatok elvégzésére használhatván fel, más irányban csak akkor veheti igénybe annak szolgáltatásait, így nevezetesen házimunkák elvégzésére, ha ezáltal a tanoncnak ipari kiképzése nemcsak veszélyeztetve, hanem a tanonctartó mester a törvény ezen előírásai ellen súlyosan vét, az iparrestituti konkrét panasz alapján a tanoneviszonyt rögtön hatállyal felbonthatja.

A század legnagyobb technikai műve. Technikusok a század legnagyobb technikai művének a holland Zuidersee kiszáritását tartják. A holland parlament 1918-ban hozott törvényben határozta el ezt a nagy munkát, amelynek befejezése után Hollandia 224.000 hektár új termékeny talajhoz fog jutni, ami egy tízede a most megművelt területnek. A nagy technikai munkát úgy kezdték meg, hogy egy 30 kilométer hosszú gátat építettek Észak-Hollandia partjától Wieringen szigetén át Frieslandig. A hatalmas gátba 25 vízlevezető zsilipet építettek. A nagy gát mögött még négy gátat építettek, amelyekkel az egész öblöt négy részre osztják. A Zuidersee már a legközelebb el lesz vázva a tengertől és sós vizét édesvíz forrja felváltani. A nagy gát mögött 224.000 hektár területet fognak kiszáritani, amelynek értékét 520 millió holland forintba becsülik. A gátépítés és kiszáritás költségei mintegy 550 millió holland forintot tesznek ki. Két méter átmérőjű esővezetőkön szivattyúzzák majd ki a vizet a tengerbe. Ez a munka két évet fog igénybevenni, amely idő alatt éjjel-nappal dolgozni fognak a szivattyúk. Szívós munkával Hollandia egy egész új tartományt hódít így meg, amely tiszta termékeny talajból áll.

A „Propriété Commerciale” című 1926. francia törvény fontosabb rendelkezései. A legutóbbi időben nálunk ismét megindult hallatlan béremlékekkel kapcsolatosan a kereskedők és iparosok köréből az a kívánság vetődött fel, hogy nálunk is törvénybe iktatott rendelkezések léptetessenek életbe a bérlők védelmére és pedig körülbelül olyan tendenciával, mint ahogyan azt a Franciaországban 1926 júliusban megalkotott törvény a kereskedelmi tulajdon védelméről kifejezőre juttatja. Időszerűnek tartjuk, hogy az előbbiakban ismertessük az említett francia törvény lényegesebb rendelkezéseit. Tömör összevonásban dr. Fái Sándornak „A bérlővédelem Európa különböző országaiban” c. munkája szerint a francia törvény a következőket mondja:

Azok, akik a kereskedelmi vagy ipari üzletet legalább két éve bérelnek, bérleti szerződésük meghosszabbítására tarthatnak igényt. (I. §) kivéve, ha a helyiséget a háztulajdonos, házastárs, lemenője, vagy (nem üzleti célra) felmenője kívánja használni. De ezek sem esnek kivételes elbánás alá, ha rosszhiszeműség terheli őket, vagy ha csak saját meglévő üzletük megnagyobbítására, vagy fióküzlet nyitására kívánják a bérlő üzlethelyiségét használni. A befektetésből származó értékétöbbletet azonban ők is felelnék. (V. §) A meghosszabbítási idő határozott időre szóló írásbeli szerződés léteben a felek más megállapodása hiányában legalább ugyanannyi, mint a szerződés időtartama, de legfeljebb kilenc év. A meghosszabbítás elvi kérdésében a bíróság dönt. Ha elvileg a meghosszabbítás kérdésében nincs vita a felek közt, a meghosszabbítás időtartama és a bérösszeg felett, annak gondos mérle-

lésével, hogy a más bérlő által felajánlott bér nem komolytalan-e és hogy „racionálisan lehet-e a felajánlott összegre a háztulajdonosnak igénye” és egyéb kérdések felett két választott bír, ezek megegyezése hiányában, esetleg szakértő meghallgatása után, a bíróság elnöke dönt. Ha a meghosszabbítás elvi kérdésében vita van, az összes függő kérdéseket per keretében a bíróság bírálja el. Három évenként, ha a viszonyok időközben lényegesen változtak, különösen, ha a szokásos bér a megállapított bérnél egyenyedével eltér, a bíróság a megállapított bér helyét. (3. §)

A meghosszabbítást a szerződés lejártát megelőzően 18 és 24 hó közt (2. §), de átmennyeg 2 évben belül lejárt szerződéseknél a törvény kihirdetésétől számított három hó alatt kell kérni. — (14. §)

Meghosszabbítás esetén a bérlő legalább három évig személyesen kell, hogy folytassa az ipart és kereskedelmet. A három év után a meghosszabbítási időtartam végéig más bérlőt jelölhet ki maga helyett. (9. §). Átmenetileg hat hónapig a fenti meghosszabbítási rendelkezések állanak a nem határozott időre szóló írásbeli szerződések esetére is, sőt állanak határozott időre szóló szóbeli szerződések esetén is, ha a bérlő már tizenöt éve (hadviselteknl 5 éve) bérlő. Utóbbi esetben, ha a bérleti időtartam 15 évnél kisebb, de legalább 9 év, a meghosszabbítás időtartama 3 év. (14-17. §.)

A törvény a bérlőnek a helyiség megtartásához nem nyújt ugyan jogsegélyt, de teljes kártérítési jogot biztosít neki: ha a kárt szakértők állapítják meg, elsősorban a beköltöző új bérlő ellen, kit azonban a háztulajdonos a bérelményben a kárösszeg megfizetése előtt csak szavatosság terhe mellett engedhet be, ha pedig per van a felek között, a kártérítési jogot a törvény közvetlen a háztulajdonos ellen biztosítja.

A törvény 8. §-a így intézkedik: Jusson valaki bármiként az eszmei érték birtokába, a bérlet megszüntetésétől számított 5 éven belül gazdagodása erejéig megtérítéssel tartozik.

Amikor a fentiekben a francia törvény rendelkezéseit kivonatosan közöljük, ezzel természetesen nem azt kívánjuk kifejezésre juttatni, mint ha ez a törvény — úgy amint megalkották — tökéletesen alkalmas lenne arra, hogy részünkről átvéve az üzlethelyiségek bérlőinek megfelelő védelmet nyújtson.

Országos kiállítás készül Szegeden az árvíz felszázados évfordulójára. A jövő évben a szegedi árvíz 50 éves évfordulója alkalmából országos kiállítás rendezését tervezik Szegeden. A kiállítást nagyszabásúnak tervezik és annak előkészítése tárgyában élnek eszmeeserek folytak Szeged városa és az ottani kamara, valamint a gazdasági körök között. A szegedi kereskedelmi és iparkamara állásfoglalása szerint a kiállításnak ki kell terjednie a mezőgazdaság, az ipar, részben a kereskedelem és a kultúra minden ágazatára. A kamara egyébként részletes javaslatokat készített a kiállítás elhelyezésére, megszervezésére és időpontjára vonatkozólag.

A biztosítások valorizálása. Felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy az állandóan Magyarország területén lakó minden biztosított, akinek valamely biztosító magánvállalattal 1922. január 1. előtt kötött, magyar törvényes értelemmel teljesítendő életjáradék vagy másnévű személyi biztosítási szerződése (kötvénye) van, valorizáció céljából saját érdekében legkésőbb három hónapon belül jelentse be azt a kötvényt kiállító vállalatnál, illetőleg annál a vállalatnál, amelyre szerződése időközben átruházott, tekintet nélkül arra, hogy a díjfizetési kötelezettségnek 1922. január 1-e óta állandóan eleget tette-e vagy sem, mert a valorizáció azon biztosításokra is ki fog terjedni, amelyekre 1922. január 1 óta díjfizetés nem is történt.

A határszéli kereskedelem és iparosság megsegítése. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara legutóbbi ülésén héthársi Neuman Adolf elnök bejelentette, hogy a határszélen különös nehézségekkel küzdő kereskedők és iparostársadalom helyzetén segítő a Kamara megfelelő intézkedések tétele irányában illetékes helyen előterjesztéseket tett. Ugyancsak a határszéli érdeklőség kérésére a Kamara a csempészet leküzdésére is akciót indított.

Rendőrök állítják elő az iparosokat a tanoncskolai büntetések miatt. Ipartestületünk tagjai részéről panasz hangzott el amiatt, hogy a tanoncskolai mulasztások miatt a kivettelt és be nem fizetett bírságok miatt rendőrök jelentek meg és a Mosonyi ucaj rendőrlaktanya fogházába akarták bevezetni őket. A bejelentések szerint az is előfordult, hogy a rendőrök az éjszakai vagy a hajnali órákban keresték fel az iparosokat, a kik csak nehezen tudtak megzabandulni a bekiszárlástól és az azzal járó közméltóságoktól. Újpesten azonban több iparost be is kísérték, akiket órákon keresztül zsebtolvajokkal, csavargókkal és kitiltott egyénekkel tartottak egy fogdában. A hatóságoknak ez az eljárása a legnagyobb megütközést kelti az iparosok körében, amik érthető is, mert az ország adófizető és az iskolai mulasztásokban a legtöbb esetben nem hibás iparosság nem azt érdemli, hogy kasszafurókkal és betörőkkel egyformán kezeljék.

HIRDETMÉNY.

Vb. Winter Frigyes kávéházi üzletében levő, a nálam megtekinthető esőleltárban összeírt ingókat: 75 Thonet-szék, 17 márványasztal, 4 kártyasztal, 1 billiárdasztal, 8 esiszolt-tükör, ruhafogások, villanylámpák és csillárok, kávéházi edények és italok stb. a esőválasztmány határozata értelmében versenytárgyalás útján fogom értékesíteni.

Felhívom a venni szándékozókat, hogy 10 százalék bántpénzzel, tehát 160 pengővel felszerelt ajánlatukat a választmány elnökéhez, dr. Spitzer József veszprémi ügyvéd úrhoz 1928. június 20-án 12 óráig nyújtsák be.

Az ajánlatok a választmány elnökénél aznap 15 órakor bontatnak fel, ugyanakkor a megjelenetekkel versenytárgyalás tartatik.

A választmány nem szavatel a tárgyak megleteért.

Adót, illetéket a választmány fizeti és köteles a megvett tárgyakat azonnal elszállítani.

Veszprém, 1928. június 5.

Dr. Takács László, tömeggondnok.

Henny Porten Pöstyében. Henny Porten, a világhírű német filmdiva, aki tudvalevőleg egy plein-air felvétel közben súlyos izületi gyulladást szerzett, gyógykezelését végezt ismét Pöstyében van. Kurája ma már befejezés felé halad és állapota annyira javult, hogy rövidesen amerikai szerződési kötelezettségeinek is eleget tehet. A kiváló hatású Pöstyénfürdőn vele egyidejűleg több más európai híresség is tartózkodik, mint pld. Devonshire herceg, Lord Bridgeman angol katonai atyásé, Szapáry Pál gróf és mások. kik mindannyian még csak emelik a Pöstyénfürdőn lévő elegáns nemzetközi társaság fényét.

Drága a pósta által nyújtott hitel. Mint ismeretes a pósta a póstahivataloknál heverő pénzkészleteket a Pénztintézeti Központ útján kihelyezi a vidéki pénztintézetekhez. Ez az üdvös akció azt a célt szolgálja, hogy kiküszöbölve a pénzgyümölcsözletlen heverését, ezeket az igen jelentős összegeket hasznos módon az ország gazdasági életének szolgálatába állítsák. A vidéki pénztintézetek azonban arról panaszkodnak, hogy a póstának ez a kihelyezése drága, mert gyakran 10-11 százalékb, vagy még többbe is kerül és épen erre való tekintettel a vidéki intézetek a póstai hitelek igénybevételeit lehetőleg redukálják. Valóban feltűnő, hogy a pósta ily magas kamatot és jutalékokat számít fel, annál is inkább, mert hiszen az a pénz, amelyet ily módon gyümölcsözlet, az akció előtt heverő, holt töke volt ha most ebben a rendszerben ennek a holt tőkének a hasznosítása lehetővé vált, úgy mindenesetre bizonyos önmérsékléssel kellene a használat mértékét megállapítani. Reméljük, hogy a Pénztintézeti Központnak a maga nagy befolyásával sikerülni fog a póstánál odahatni, hogy e hitelek olcsóbbakká váljanak.

Akció a nemzetközi árumintavásárok esőkkentésére. A Párisban székelő nemzetközi kereskedelmi kamara már régóta behatóan foglalkozik az árumintavásárok ügyével és a legutóbb tartott választmányi ülésén az a vélemény jutott kifejezésre, hogy a kiállításoknak és vásároknak módfelett való elszaporodása igen terhes és káros a közgazdaságra. Erre való tekintettel a nemzetközi kamara elhatározta, hogy akciót indít e kérdés győkezes rendezése érdekében. Külföldi kamarai közlemények szerint egy diplomáciai konferencia összehívását készítik elő, amely konferencia arra lenne hivatott, hogy megállapítsa azokat az alapelveket, amelyek szerint egyes kiállítások a „nemzetközi Messe” elnevezést viselhetik. Meg kívánjuk jegyezni, hogy a párisi nemzetközi kamarának ez az akciója teljesen fedi a magyarországi kamarák felfogását, hiszen tudvalevő, hogy a mi kamaránk sem helyeslik azt a sokféle kiállítást, amit nálunk, többnyire üzleti nyereszkedési céllal, egyes érdekeltségek rendeznek.

Adó- és illetékügyi joggyakorlat. Kölesön útján beszerzett üzemi felszerelés tárgyak után fizetett kamatok üzleti kiadásoként elszámolhatók. (Közgazg. Bíróság 4616—1927. sz.)

A könyvvizsgálat foganatosítását nem lehet megtagadni azon a címen, hogy a munka lebonyolítása különösebb fáradságot igényel. (Közgazg. Bíróság 13836—1926. sz.)

A bejegyzett cég hiteles mérlegével és nyereség- és veszteségszámlájával szemben azt állítani, hogy az adózó fél bizonyítékokat nem terjesztett elő, nem szabad, mert a kereskedő zárszámadása elsősorban vizsgálandó bizonyítékokat képez. (Közgazg. Bíróság 9467—1926. sz.)

Ha valamely állítás igazolására szolgáló adat hivatalból szerzendő be, mint például az alkalmazottak kereseti adójára vonatkozó adat, az adózó fél fellebbezése azon a címen, hogy bizonyítékot nem terjesztett elő, el nem utasítható. (Közgazg. Bíróság 14516—1926. sz.)

„HIGIENA“

FEHÉRNEMŰ KÖLCSÖNZŐ

VI. DESSEWFFY UCCA 26.
Telefon: T. 154 47.

Kölcsönabroszok

és mindennemű kávéházi fehérneműek.

Schneider és Társa

Cégtulajdonosok: Schneider és Neufeld
Üvegcsiszoló és tükörkészítő telepe
Budapest, VIII., Vig ucca 24.Szállítunk: Teljes kávéházi és vendéglő
csiszolt üveg és tükör berendezéseket,
továbbá vállaljuk kávéház és vendéglő
átalakításoknál csiszolt üvegek és tükör-
ök javítását s felújítását, hibás csorba
üve és porcellánedények csiszolását
és javítását feltűnően olcsó árak mellett.

Tisztelt Kávés Urak! Ha súlyt helyeznek arra, hogy vendégeik meg legyenek elégedve: csak is Zwack-féle Golf-Orangeade-ot szolgálják fel, mert az nem essenciákból készül, hanem narancsból és nincs kátrányfestékkel festve.

A Kézműves Kamaráról és az ipartestületek reformjáról szóló törvényjavaslat a kereskedelmiügyi miniszter ígérete szerint még a nyári szünet előtt a képviselőház elé kerül s így kilátás van arra, hogy a törvény még az év folyamán megjelenik.

Meg szabad-e tekinteni az adókievetési iratokat! Igaz, hogy az adókievetés eredményét közlő fizetési meghagyásnak az érvényes szabályok szerint indokolást kell tartalmaznia. — Egyrészt ugyanis a tömeges fizetési meghagyások legtöbbszörre csak nagy vonalakban adnak az adózás-menetéről felvilágosítást, másrészt igen gyakran nem őrzik meg (vagy időközben elveszítik) az adózók a saját adóbevallásuknak másolatát s így nem tudják azt a fizetési meghagyással pontról-pont-ra összehasonlítani. Az érvényes közadókészítési szabályzat megengedi, hogy az adózó a saját adójának kivetési iratát személyesen vagy igazolt meghatalmazottja útján a m. kir. adóhivatalnál (kerületi adófelügyelőnél) a hivatalos órák alatt megtekintesse és abból kivonatolást készíthessen. Hasonlóképpen jogában áll a kivetési lajstromnak azt a tételét, amelyre az adó kivetett adó nyert bevezetést, megtekinteni s magának lemásolni.

Kötelezővé teszik az iparban a nyolcórás munkaidőt. A népjóléti minisztérium 1928—29 évi költségvetéséről szóló törvényjavaslatának alkalmával Vass József népjóléti miniszter a tárcáját érintő ügyekről szólóan, bejelentette, hogy legkésőbb egy éven belül javaslatot fog beterjeszteni az ipari üzemek munkaidőének újabb szabályozásáról és ebben már 8 órás munkaidőnek 8 órai általános kötelező betartása lesz elrendelve. A miniszter korszerű szociális szempontokkal és a munkanélküliség enyhítésére való törekvéssel indokolta bejelentését, amelyhez a munkásság parlamenti képviselői azt a kívánalmat fűzték, hogy az egyes üzemekben gyakorolni szokott túlórázások is tiltassanak el.

Mindenestre remélünk keli, hogy ily irtezkedések kiadása előtt az egyes iparok speciális szempontjait is figyelembe fogják venni.

A vajmárkázási rendelet. A tejtermékek állami ellenőrzéséről intézkedő 83.700. sz. földművelési miniszteri rendelet a hivatalos lap május 2-iki számában jelent meg és kimondja, hogy a tejtermékeknek állami ellenőrző jeggyel való ellátására vonatkozó rendelkezéseket egyelőre csak a vajnál alkalmazzák. Minden olyan tejgazdaság, telep, illetőleg üzem, amelynek iparengedélye, továbbá a tejnek lefőlézésre alkalmas gépe, a tejnek, vagy tejszínnek pasztörözésére szolgáló készüléke, a tejszín hűtésére, a tiszta tenyészet érlelésére, valamint a vaj készítésére szükséges megfelelő felszerelése van, az állami ellenőrzőjegy használatát csak akkor veheti igénybe, ha aláveti magát a tejtermékek m. kir. Ellenőrző Állomása állandó ellenőrzésének. Azok az östermelők, akiknek eddig nem kellett iparengedélyt szerezniük, csak abban az esetben vehetik igénybe az állami ellenőrző jegyet, ha iparengedélyt szereznek és ha üzemük berendezése és felszerelése a fennálló rendelkezéseknek minden tekintetben megfelel. Az állami ellenőrzőjegy használatára a földművelésügyi minisztériumtól kell kérni jogosítást s a kérvényt az ellenőrző állomásnál kell benyújtani. Mivel az ellenőrző állomás működése az egész ország tejiparára rendkívül fontos, a földművelésügyi miniszter az állomás működésében az érdekeltségűeknek is helyet biztosít s ezért az ellenőrző állomás mellé külön intézőbizottságot is nevezett ki, amelynek elnöke Lickl Károly h. államtitkár, rendes tagjai pedig a földművelésügyi minisztérium négy tisztviselője, továbbá az érdekeltségek kinevezett tagjai. Az állami ellenőrzőjegy három nagyságban kerül forgalomba, még pedig 10 dekagramos súlyú vajadagokra, 1—5 kg-ig terjedő tömbárú és 50 kg-os hordóárura vonatkozóan. — Állami ellenőrzőjeggyel csak az állami ellenőrzőjegy használatára jogosított üzemben készült va-

Mocznik mustár a legjobb!!

jat lehet ellátni. Más üzemben készült vajra az állami ellenőrző jegyet nem szabad alkalmazni. Az állami ellenőrzőjegy megszerzése nem egyévre vagy cégre, hanem egyes üzemekre vonatkozik s így, ha valamely cégnek vagy vállalatnak több feldolgozóüzeme van, minden egyes üzemre külön kell azt kérelmezni. Az ellenőrzést és minőségi elbírálást az ellenőrző állomás végzi. Az ellenőrzés kereszttüveléhez szükséges laboratóriumi munkálatokat míg az ellenőrző állomás saját laboratóriummal nem rendelkezik, az Országos Kémiai Intézet látja el.

A rendelet a továbbiak során kimondja, hogy olyan vaj készítésére, amelyet állami ellenőrzőjeggyel ellátva szándékoznak forgalomba hozni, csakis egészséges, romlatlan, az egészségre veszélyes vagy ártalmassá válható betegségeket okozó baktériumoktól mentes tejet, illetően édes tejszín szabad felhasználni. Pasztörözés alatt a tejnek, illetően tejszínnek 63—65 fok Celsius hőben félórán át vagy 80—85 fok Celsius hőben megfelelő időn át az erre szolgáló pasztöröző készülékben való melegen tartását kell érteni. A szintén édes tejszín alatt a tejsav- és aromaanyagot termelő baktériumoknak sterilizált sovány tejszín elszaporított tiszta tenyészetét kell érteni. Az állami ellenőrzőjeggyel ellátható vajnak viztartalmának a 14,5 százalékot, nem zsírtartalmának a 1,5 százalékot meg nem haladhatja, tehát zsírtartalma kell, hogy legalább 34 százalék legyen. A kidolgozás, tisztaság, külső, szín, szag, íz, romlatlanság tekintetében az ellenőrző állomás működési szabályzatában foglalt rendelkezések irányadók. A vaj a sózásra csak elsősorú kalcium- és magnéziummentes, aprószemes kristálysót szabad használni.

Külföldre állami ellenőrzőjeggyel ellátott vaját kizáróan olyan hordókban szabad kivinni, amelynek egyik dongája az állami ellenőrzőjegy mását viseli. Az állami ellenőrzőjeggyel ellátott vaját külföldre csakis új hordókban szabad szállítani. Belföldön állami ellenőrzőjeggyel ellátott vaját csak eredeti csomagolásban szabad leadni. A belföldi szükséglet kielégítésére egyelőre megengedett az ellenőrzőjeggyel ellátott 1—5 kg-os vajnak a kimérését is, a kimérendő tömbből az állami ellenőrzőjegy azonban csak az utójárára eladott vajmennyiséggel együtt szabad eltávolítani. Hogyha valamely üzemben a beérkező nyersanyag minősége el nem hárítható okokból olyan mértékben eszik, hogy abból állami ellenőrzőjeggyel való ellátásra megfelelő minőségű vaj már nem készíthető, az ilyen nyersanyagot elkülönítve kell kezelni s az vajjából csak az ellenőrző állomás működési szabályzatában megállapított feltételek betartása mellett dolgozható fel. A rendelet végül kimondja, hogy az állami ellenőrzőjegyet sem más élelmiekkre, sem más vonatkozásban alkalmazni nem szabad.

Hacker és Társa

Chinaezüst- és alpakkaárúk

Budapest, VII., Sip-u. 6.

Telefon: József 54—55.

Hüttl, Bán és Mihalik

ezelőtt

Első Magyar Üveggyár R.-T. főraktára

Budapest, V., Vörösmarty tér 1. sz.

Telefon: Teréz 233—83.

Vendéglői, kávéházi és szállodai porcellán- és üvegáruk a legnagyobb választéka külön czen célra berendezett osztályunkban.

V., József tér 11. — Telefon T. 234-39

GR. SOMSSICH TIHAMÉR
BORGAZDASÁG- ÉS
KERESKEDELMI RT.

Központi iroda:

VI., TERÉZ KÖRUT 9.

Telefon: 142-85.

RENDBE HOZZA

fém felszolgáló készleteit
legelőkeltebben és a legolcsóbbanspeciális szaküzem
SÁNDOR LÁSZLÓ

VIII., NAGYTEMPLOM U. 12b.

Telefon: József 463—44.

Paplán, matrác,
gyapjútakaróés mindenfajta
ágynemű
a 70 éve fennálló

Steinschneider cég

IV., Váci ucca 28 és

VII., Király ucca 79

üzleteiben a leg-

jobb minőségben.

Pehelypaplánai nem pelyhedzenek.

KLEIN JAKAB

alpaccáruyára

Budapest, VIII. Losonczy u. 15.

Városi üzlet: VI., Király ucca 74.

Telefon: József 435—52.

Szállít raktárról mindennemű kávé-

házi és vendéglői alpacca-felszerelést.

Mindennemű javítást saját gyáramban eszközölök.

Irányi József finom sütődéje

VI., Reáltanoda ucca 10. Telefon: József 154-62
Este 7-ig bármely időben szállít
friss süteményt

Kristály forrásvíz legyen mindennapi italod

Koranyi és Fröhlich

NAPELLENZŐ és REDÖNYGYÁR

PONYVASZERKEZETEI -
A LEGJOBBAK
LEGSZEBBEK!

BUDAPEST KISFALUDY · UCCA 5
TELEFON · JÓZSEF 323 - 76

Budapesti Kávésok Áruforgalmi R.-T.
VIII., József körút 38. Telefon: J. 392—77

Amint igen t. Vevőink a napilapokból is olvashatták, úgy a kávé, mint a teapiac az utóbbi hetekben 15—20 százalékos áremelkedések voltak, külföldi jelentések szerint további emelkedés várható. Minthát még régebbi, olcsóbb bázison létrejött kötéseink alapján a tengerentúli kikötőkből az összes finom kávéfajtákban Menado, Portorico, Guatemala, Negerie Costa-Rica, Moecca, ugyiszintén finom teafajtákban, friss termésű Darjeling, Ceylon, Orange Pecco, Keemun és egyéb indiai és kínai teák jelentős tételeink vannak tengeri szállítás alatt, amelyek rövidesen beérkeznek, módunkban áll fenti cikkekben vevőinket igen előnyösen kiszolgálni.

Az utóbbi időkben egyik-másik vevőnkél tapasztaljuk, hogy velünk egyenlő elnevezés alatt olcsó árakon kapnak ajánlatot kávéra, amelyeknek használatba vétele után azt tapasztalják, hogy azok minősége céljaiknak nem megfelelő. Ezért nyomatékosan figyelmeztetjük összes vevőinket, hogy a kávé és tea tisztán bizalmi cikk és ha azokból az általunk megjelölt prima minőségekben más oldalról esetleg olcsóbb ármezőre lést kapnak, úgy ez, amint erről utólag meg is győződtek, csakis az árú minőségének rovására megy. Vállalatunk létezésének legfőbb alapja, hogy ezen fő cikkekben mindenkor előzetesen kipróbált, elsőrangú minőségeket nyújtson és az így általunk beszerzett árú prima minőségét és olcsó árát illetőleg vevőink mindenkor nyugodtak lehetnek.

Az őszi és téli idény beálltával felhívjuk igen t. vevőink figyelmét bevált és a legelső üzemekben kipróbált Imperial és Royal teakeverőnkre, továbbá friss idejű fűzelék és gyümölcskonzerveinkre, amelyeket kellő időben történt kötések folytán, még a gyári áránál is mérsékeltébb árban van módunkban szállítani.

Allandó raktárt tartunk: újtermésű friss dióbélben, mandula, mogyoró, mazsolában, mézben, Kaviárban: Schipp Malosol, Beluga félék, szardíniákban (francia, portugál, olasz és spanyol árú), lazac és egyéb speciális halkonzervekben, ostseehering eredeti prima stralsundi, fahordóban, az összes gyümölcs- és fűzelékonzervekben, paradicsomban, továbbá jamokban és ízekben, Francia cognac Martell háromszillagos Hennessy háromszillagos, Spanyol, olasz, francia borok a legjobb márkák: GERVERA'S-féle malaga, madaira, postis scherry, Beccoro-féle wermuth, Louis Pérignoi-féle bordói bor, amely cikkeit vevőink mindenkor kávéházi, illetve éttermi célokra megfelelő legjobban minőségben és legolcsóbban szerezhetik be vállalatunknál.

Figyeljünk! PIATNIK NÁNDOR

ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyegvár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk a rossz utánzásoktól.

Magyar Játékkártyagyár R.-t.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller ucca 17.

Telefon: J. 10-63. — Alapítással 1824

VERŐ R.-T.

BUDAPEST, VII., IZABELLA UCCA 50.

Telefon: Lipót 968—47.

Kávéházi, vendéglői, szállodai porcellán és üvegárú a legnagyobb választékban

FABRICZKY LIPÓT

konzervgyárainak

Fa-li-ko

gyártmányai beszerzhetőek

Budapesti Kávésok Áruforgalmi R.-T.-nél

Budapest, VIII., József körút 38.

Fried Zsigmond és Fia

műsztergályos
kávéházi és vendéglői berendezések
Budapest, VI., Király u. 39.

Telefon: József 428—14.

FRIED ZSIGMOND.

**A legjobban bevált fridolgolyók
egyedüli készítője.**

Vétel és eladás!

Billiárdasztalok, éttermi és kávéházi asztalok, székek, alpakka- és chinaezüs-árú, berndorfi evőeszközök és az összes kávéházi és vendéglői cikkek nagy raktára. (Új és használt.)
Porcellán és üvegáru.

Legolcsóbb árak!

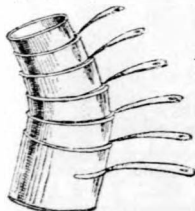
**Költségvetés,
árjegyzék díjtalanul.**

REISZ SÁNDOR

részlepipari és cinező vállalata

Budapest, VII., Dob ucca 107 sz., Rottenbiller ucca sarok.

Telefon: József 432—27.

Allandó nagy raktár hávéházi és éttermi edényekben. Önozások 6 órán belül, teljes felelőség mellett eszközöltetnek. Kávéházi beinmarie (Premerie) falazásos éjjeli órákban is vállalom.

III. Rir. udvari
**Fémárúgyár
Hacker Mór**
Budapest, IV., Váci u. 36.
(Klotild-palota.)

Gyár: Wien, IV., Phorusplatz 7.

Gyártja: ezüstözött alpakka és alpakka evőeszközöket, valamint **kávéház, étterem és szanatóriumok** számára leves-, pecsenye-, hal-talakat, fűzelékes edényeket stb.

Az eredeti
SIDOL

fém-, ablak- és márványtisztításra
a legalkalmasabb!

Göztel Lipót Vegyőtermékek Gyára. Tel.: J. 316-19

**HALAKAT
BARTÁNÉ-NAL**

vásároljunk Központi vásárcsarnok
Telefon: J. 335-23. Iroda: J. 356-06.

HARMATVIZ

a Hungária lithiumos gyógyforrás
szénsavval telített ásványvíze

Megrendelhető:
I. Gellért rakpart 1. szám
Telefon: Teréz 286—76.

PREISZ MIKSA

gőz- és villanyüzemű fehérsütemény és kenyérgyára

Gyártelep és főüzlet: VI, Kazár ucca 9. ■ Telefon: 104-84

Szállít reggel 7 órától este 7 óráig minden időben
friss süteményt és kiváló minőségű házikenyert.

Fürdőkezdmény Pöstyénben. A Budapesti Kávésok Ipartestülete tagjai számára Pöstyén fürdőn jelentékeny kedvezményeket eszközölt ki úgy a fürdő, mint lakás — esetleg az ellátás — árából. Azon tagok, akik ezen kedvezményeket igénybe óhajtják venni, megfelelő utalványért az egyet főtikkárságához forduljanak. — Pöstyén forrásai mindenféle eszós megbetegedéseknél, izadmányok felszívódásánál, ideggyulladásnál (sichias) közismerten kitűnő hatásúak és emellett a fürdő külső vonatkozásaiban is ma már európai nivón áll, úgy hogy a beteg is, kísérője is kitűnő tartózkodásra tarthatnak számot. Ajánljuk tagjaink figyelmébe!

A felmondási időre járó illetmények nem fizetendők egyszerre. Felmerült esetben a Kuria kimondotta, hogy ninesen olyan jogszabály, mely a szolgálati viszonynak szabályszerű felmondással való felbontása esetében a munkaadót arra kötelezné, hogy a felmondási idő alatt esedékessé váló illetményeket, azok szerződésszerű lejárta előtt egy összegben adja ki, még akkor is ha a munkaadó a felmondási időre az alkalmazott szolgálatait nem kívánja igénybe venni.

A beszélő automata. Amerikában újabban olyan automaták vannak forgalomban, melyek a pénz bedobására nemesak árut adnak, hanem egy megfelelő fonográf-szerkezet útján a pénzt meg is köszönik. Sőt egyik-másik reklámmondatot is hallat, pl. „Köszönöm, legyen máskor is szerencém.” Vagy: „Parafás cigarettahüvely megvédi az ajkát!” stb. Erre egy newyorki újság megjegyzi, hogy a legközelebbi fejlődés az lesz, hogy az automata a vevő vállait is meg fogja veregetni és megkérdezi: „Hogy van a kedves családja?”

Nincs külön díj tanszerződés felbontásáért. A kereskedelmi miniszter 52126—928. sz. alatt rendeletet adott ki, melyben kifejezetten megtiltja, hogy az ipartestületek tanszerződés felbontása után díjat szedjenek. Kimondja ez a rendelet azt is, hogy az ipartestületek és az iparhatóságok munkakönyv kiállításába fejében sem számíthatnak külön díjat, hanem csak a munkakönyv önköltségi árát és a bélyegilletéket. A miniszternek az a rendelete véget vet nagyon sok ipartestületnél fennállott abusznak.

Lehet-e külföldi tanone? A kereskedelmi miniszternek 1927. évi 72.760—XI. számú rendelete. — Több ízben előfordult, hogy az iparhatóságok, illetőleg az ipartestület előtt a munkaadók oly külföldi honossal kötöttek tanszerződést, akire nézve, az, hogy az ország területén tartózkodásra az alkalmaztatás vállalására jogosult, az előírt engedély megszerzése céljából szükséges lépések csak a tanszerződés megkötése után tétettek meg. Ennek a visszasságnak megszüntetése érdekében felhívom cimedet, figyelmeztesse a hatósága területén működő elsőfokú iparhatóságokat, valamint ezek által az ipartestületeket, hogy tanszerződés külföldi honossal csak abban az esetben köthető, ha igazolványa van, az, hogy a külföldi az ország területén tartózkodásra jogosult. Az olyan külföldi, aki 1925. évi augusztus 1-e után jött be az országba, csak abban az esetben szerződhet, tanoncul, ha átvelelében a 204.009—1925. számú belügyminiszteri rendeletnek megfelelő feljegyzés van arról, hogy a munkaadónál, aki a külföldivel tanszerződést kötni kíván, alkalmazást vállalhat, vagy ha ezt az idézett rendeletnek megfelelő engedéllyel igazolja. Az olyan külföldi pedig, aki 1925. évi augusztus 1-e előtt utazott be az országba, csak abban az esetben szerződhet, tanoncul, ha a 200.000—1925. számú belügyminiszteri rendelet 13. §-ának megfelelően tartózkodási engedélynek, illetőleg lakhatási bizonylatának, vagy legalább is a lakhatási bizonylat iránti kérelem előterjesztésekor kapott elismervénynek felmutatásával itt tartózkodásának jogosságát igazolja.

Higienikus Hivatásos Ruhavállalat

GYÖRGY LÁZÁRNÉ

Budapest, VII., Almássy tér 3. II. 2.

Telefon: J. 454—17.

Készít mérték után 48 órán belül és raktáron tart, speciális prima kivitelű pincér- és szakcsukabátókat. Versenyen kívüli áron. Továbbá minden a kávéházakban szükséges ruha-eműk szállítást vállalja. Évszervi rendelése meggyőző. Önt a korrekt és pontos kiszolgálásomról.

Papírszalveta, tojletpapír, tál-, hal- és tortapapír étlap, szalmaszál és az összes kávéházi és vendéglő kellékek legolcsóbb beszerzési forrás. Saját érdekében tegyen próbarendelést. — Árúim minősége és árait meggyőzik Önt cégi szoliditásáról.

EISER ÁRMINvillanyerőre berendezett papíráruhágyára
VIII., Horánszky u. 9. — Tel.: J. 423—81.

A. MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZET
EGYRÉSZÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBANYÁN.

VILLÁNYI

PEZSGŐ

KÖZPONTI IRODA: V., BÉLA U. 8.

HAGGENMACHER
Nem hiszlek

Kávéházi és vendéglői berendezések

új és használt állapotban

legolcsóbban

beszerzhető

Róth Jenőnél

Budapest, VII., Valero ucca 1. szám

Központi iroda: Budapest V. Erinyi u. 7.
Telefon: 134-90, 19-40.
Magyar palackos-bor különlegességek.

Vidoni Testvérek és Társuk

Magyar Szalámigyár, Debrecen

világhírű

szalámikülönlegessége!

Kapható:

Budapesti Kávésok Árúforgalm R.-T.
Budapest, VIII., József körút 38. — Tel. J. 392—77**OCEAN**
KONZERVEK
A LEGJOBBAK!

„THONET—MUNDUS”
EGYESÜLT MAGYAR HAJLÍTOTT FABUTOR-
GYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPEST
V., DOROTTYA UCCA 7. ● IV., VÁCI UCCA 11/a.

Hajlított fabutorok
kávéházak, vendéglők, szállodák számára,
közismerten legelsőrendű kivitelben

Garantált teljes

zsirtartalmú

sajtjaink

mindenütt
beszerzhető:
Pálpusztai-sajt,
Derby-sajt,
Romadour,
Imperiál,

Óvári, Trappista, Casino, Roquefort,

Roquefort dobozos.

Derby Sajt és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, VIII.,
Tömöc ucca 33. a. sz. Telefon: József 361-10

A legkiválóbb Szent István
sörkülönlegesség
Porter sör
a Polgári Serfözde gyártmánya

Vakok műhelye és boltja

Főüzlet: BUDAPEST, Fióküzlet:
VII., István út 27. VI., Király u. 82.
Telefon: J. 346-42. Telefon: 292-45.

Vállalunk nádszekfönaszt, ujságráma és kosarak
javítását. Nagy választékban raktáron tartunk min-
denféle kefe, seprő, kosár, ujságráma és lábtörő
cikkeket.

Vidéke mintákat és ajándékokat küldünk.

Krayer
Lakkok
Festékek

Krayer E. és Társa, Budapest, V., Váci út 34.

Telefon: 905—71.

Telefon: 905—71

Tokaji konyak

Anima Tokaj konyak-likőr
Első Tokaji Konyakgyár R.-T. Tokaj.